ကုန်းရွာကျေးရွာ

ကုန်းရွာအုပ်စု

မြစ်သားမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၇ - ၁၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကုန်းရွာကျေးရွာ ၊ မြစ်သားမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

မာတိကာ

ခေါင်းစဉ် စာမျက်နှာ

မာတိကာ ခ

စကားချီး ၁

ကုန်းရွာကျေးရွာ၊ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြဓမ္မပုံ၊ မြစ်သားမြို့နယ်

၃ အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်

၄

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၅

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၅

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၅

(၂) ကျေးရွာ၏ တည်နေရာ၊ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၆

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

၆

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၆

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

၆

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ

၆

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

၆

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

၇

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ
၇
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ ၇
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု
၇
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ
၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
၈
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
၈
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
၉
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
၉
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ၁၀
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
၁၀
(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု ၁၁
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများလက်လှမ်းမှီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး
၁၁
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
၁၁
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
၁၁
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၁

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ
၁၂
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၃
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ
၁၄
(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ၁၄
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
၁၄
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
၁၅
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
၁၈
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ် ၁၉
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ
၂၃
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
၂၃
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း
၂၃
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
၂၃
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
၂၃

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၄
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၂၄
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း ၂၅
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ ၂၅

ကိုးကားစာရင်း ၂၇
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၂၈
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ ၂၈

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၇ / ၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀ / ၂၁ ခုနှစ်အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထု ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာ များပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး နှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုး ပေးသော ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးပါ သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောစီမံကိန်းကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး

ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်း များ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မ

တီ

ကုန်းရွာကျေးရွာ၊

မြစ်သားမြို့နယ်။

ကုန်းရွာကျေးရွာအခြေပြမြေပုံ၊ မြစ်သားမြို့နယ်

အပိုင်း က

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်။ ။ ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထား ပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ

လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ဘဏ်များ၊စာပေ ပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့် ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများ ကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့်ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက် နှင့်ဂင်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ(ကမ္ဘာ့ဘဏ် ၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်) ၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု။ ။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလ တစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်း အခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံး နှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါ မည်။ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၂)ကျေးရွာ၏ တည်နေရာ၊ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား ။ ။ ကုန်းရွာကျေးရွာသည်ကုန်းရွာအုပ်စု၊မြစ်သားမြို့နယ်တွင် ပါဝင်ပါသည်။ မြစ်သားမြို့နယ်၏ တောင်ဘက်တွင်တည်ရှိပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင်ကုက္ကိုစုကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ဆင်ကျီတိုင်ကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် ညောင်ပင်သာကျေးရွာနှင့် မြောက်ဘက်တွင် သျှင်ငယ်ပြေး ကျေးရွာများ တည်ရှိပါသည်။ အပူပိုင်းမိုးနည်းရပ်ဝန်း ဒေသတွင် ပါဝင်ပါသည်။ မြေပြန့် လွင်ပြင်တွင်တည်ရှိ ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ။ ။ မြေဆီဩဇာကောင်းမွန်၍ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နိုင်သော လယ်ယာမြေများ သင့်တင့်စွာရှိပါသည်။ ကင်းတားဆည်မှစိုက်ပျိုးရေရရှိပါသည်။ စပါး၊ ကြက်သွန်၊ ပဲတီစိမ်းစသည့်သီးနှံများ ကောင်းစွာစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီး သဲများ၊သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များသင့်တင့်စွာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။သို့သော်လည်းအသုံးပြုရန် အတွက် အခက်အခဲများတွေ့ရှိရပါသည်။ သဘာဝတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ မတွေ့ရှိရပါ။ ရှား၊ သရက်၊ တမာ စသော သစ်ပင်များပေါများ၍ လောင်စာထင်း အဖြစ်အသုံးပြုနိုင် ပါသည်။ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ လည်း အသုံးပြုရန်အတွက် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ မြက် ၊ ကောက်ရိုးစသော နွားစာပေါများပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု

(၂၄၀) စု ရှိပါသည်။ အမျိုးသားစုစုပေါင်း (၅၀၃) ဦးနှင့် အမျိုးသမီးစုစုပေါင်း (၅၉၁) ဦးရှိပြီး ၊ စုစုပေါင်း လူဦးရေ (၁၀၉၄) ဦးရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ (၅) ဦးနှုန်းနေထိုင်ပြီး အချို့ အိမ်ထောင်စုများတွင် အများဆုံး (၁၀) ယောက်အထိနေထိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ နို့စို့အရွယ် ကလေးသူငယ် (၂၀) ဦးရှိပါသည်။ ၅ နှစ် အောက်ကလေးငယ် ၃၃ ဦး၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အကြား မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် ၇၉ ဦးရှိပါသည်။ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ကြား အလယ်တန်း ကျောင်းသားအရွယ် ၆၂ ဦး ရှိပြီး ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ကြား အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်မှာ (၈၅၉) ဦးရှိ၍ လုပ်သားအင်အား ပေါများပါသည်။ ၆၅ နှစ်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုသည် (၄၁) ဦး ရှိပြီး သက်ကြီးအရွယ် များလည်း အသင့်အတင့်ပေါများကြောင်း သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု။ ။ ကုန်းရွာကျေးရွာသည် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ တောင်သူ လယ်သမား (၉၈) ဦးနှင့် မွေးမြူရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင်သူ (၄၃) အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ အချို့ အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်လုပ်ငန်းများတွင် အငှားလုပ်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဈေးရောင်းဈေးဝယ်၊ စက်ချုပ်၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် ဈေးရောင်းခြင်းစသော ကျပန်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း မိသားစု အပိုဝင်ငွေအတွက် မွေးမြူကြပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ (၁၃၀) အိမ်ထောင်စု၊ ၂.၅ ဧက အောက်ဆင်းရဲသားတောင်သူ အိမ်ထောင်စု (၅၃) စုရှိပါသည်။ ၂.၅ ဧကထက် ပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူငယ်နှင့် တောင်သူလတ်သည် (၄၇) ဦးရှိပါသည်။ ၁၂.၅ ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူကြီး (၁၀) ဦးရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ။ ။ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၉) စု၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု (၂၂) စုရှိပြီး၊ အဆင့်-၃ နှင့် အဆင့်-၄ အိမ်ထောင်စု များကို အများဆုံးတွေ့ရှိရပြီး အဆင့်-၃ နှင့် အဆင့်-၄ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၀၉) အိမ်ထောင်စု ရှိပါသည်။ ၎င်းအိမ်ထောင်စုများသည်

အများအားဖြင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ၊ လယ် ၂.၅ ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်သော ဆင်းရဲသားတောင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ကြံုရာကျပန်းအလုပ်များဖြင့်သာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% ကို စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှု စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းအရ အများစုသည် နပ်ကျော်စားခြင်း၊ လျှော့စားခြင်း၊ ပြောင်းလဲစားသုံးခြင်း၊ အထောက်အပံ့ယူခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် ချေးယူခြင်းများဖြင့် ဝမ်းစာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းကြပါသည်။

ကျေးရွာသည် ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ ထူးထူးခြားခြားမရှိပါ။ အချို့ နှစ်များတွင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်ခြင်းစသော အခြေအနေများ ကိုကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။ထို့သို့သောအခြေအနေများတွင်မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူ များ၊ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများ၊ မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် နေထိုင်သူများနှင့်အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း အခြေအနေများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ။ ။ ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါမှာ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ဆီးချိုနှင့် သွေးတိုးရောဂါများ အဖြစ်များပါသည်။အခြားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု မှာ အနည်းငယ်သာ တွေ့ရပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်များ အတွက်အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုအစီအစဉ်များ၊ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းများလည်း ပြုလုပ် ကြ ပါသည်။

(c) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှု။ ။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူမရှိကြောင်း သုံးသပ် နိုင်ပါသည်။အများစုသည်မူလတန်းအဆင့်ရှိသူနှင့်အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ အများအပြား တွေ့ရှိရပြီးမူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ (၁၁၁) ဦးနှင့် အလယ်တန်းအဆင့် တတ်မြောက်သူ ဦးရေ (၁၁၂) ဦးရှိပါသည်။ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ (၅၀) ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ(၁၅) ဦးရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်းအရွယ် ကလေးအများစု သည် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းပညာကို လက်လှမ်းမီသင်ကြားနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကျောင်းတက်နှုန်းမြင့်မားပါသည်။မူလတန်းကျောင်းသား/သူ (၆၃)ဦးနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသူသား (၅၄) ဦးရှိပါသည်။ အထက်တန်း ကျောင်းသူသား (၃၀) ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်တက်ရောက်နေသူမှာ (၇) ဦးရှိပါသည်။ သာလွန်ကျောင်းသို့ အများဆုံး သွားရောက် တက်ရောက်ကြပါသည်။ကျောက်ဆည်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ကြပါသည်။ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ စက်ချုပ်၊ ဆိုင်ကယ်စက်ဘီးပြုပြင်ရေး ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု။ ။ ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုသည် များစွာကွာခြားမှုမရှိပါ။ လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်အရ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးအချိုးသည် အမျိုးသားများထက် ပိုမိုများပြားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာကဏ္ဍတွင်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပညာလေ့လာသင်ယူရန် အခွင့်အရေးပိုရသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်ပါဝင်ခွင့်ရကြပါသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်လည်း အသိအမြင်ရှိကြပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပရဟိတအဖွဲ့၊ သွေးလှူအသင်း၊ဂေါပကအဖွဲ့၊လူမှုကူညီရေးအသင်းများရှိပါသည်။ငွေကြေး၊ဘာသာရေး၊ ကျေးရွာ၏ သာရေး နာရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်း ကောင်းသည်ကို ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်များ၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ စနစ်တကျထားသိုနိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးရန် လိုပါမည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ။ ။ကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ တောင်သူ (၉၈) ဦးရှိပါသည်။စုစုပေါင်း လယ်မြေဧက (၆၀၂) ဧကနှင့် ယာမြေ (၃၆၀) ဧက ရှိပါသည်။မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကင်းတားဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေရရှိစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ရာသီအလိုက်သာ ရရှိပြီး၊ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ရေသွင်းမြောင်းနှင့် အဝီစိတွင်းများမှလည်း စိုက်ပျိုးရေရရှိစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ စပါး၊ ကြက်သွန်၊ ပဲတီစိမ်းသီးနှံများကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကြက်သွန်ကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်ဧကလျှင် ပိသာ ၁၃၀၀ မှ ပိသာ ၂၀၀၀ အထိ အထွက်နှုန်းရရှိပါသည်။ သြဂုတ်လမှ ဒီဇင်ဘာလများအတွင်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပြစုပ်၊ ပိုးစိမ်းကိုက်၊ မှို၊ လည်လိမ်၊ ရွက်ဖျားခြောက်၊ ဥခေါင်းပုပ်စသော ပိုးမွှားရောဂါများ ဖြစ်ကြပါသည်။ စပါးကိုလည်း အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်ဧကလျှင် တင်း ၇၅ မှ တင်း ၈၀ အထိ အထွက်နှုန်းရရှိပါသည်။အခြားသီးနှံများမှာ အထွက်နှုန်း အသင့်အတင့်ထွက်ရှိပါသည်။သီးနှံအထွက်နှုန်းပေါ်မူတည်၍ အမြတ်ရရှိမှုသည် မသေချာပါ။ ကျေးရွာတွင် ထွန်စက် ၃ စီး၊ လက်တွန်းထွန်စက် ၃ စီးနှင့် ခြွေလှေ့စက် ၃ စီးနှင့် ရေစုပ်စက် ၂၃ လုံးရှိပါသည်။ အချို့သောအိမ်ထောင်စုများသည်ခိုင်းနွှားကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ထွန်စက်ကြီးများကိုလည်းငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ထွန်စက်ကြီးများကို တစ်ဧကကို ၂၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်းခန့်ပေး၍ ငှားသုံးရပါသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ လုံလောက်မှုနည်းပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှစိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိပါသည်။သီးနှံမျိုးစေ့များ၊မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးများကို ကျောက်ဆည်၊ မြစ်သားမြို့၊ ကူမဲမြို့နှင့် ကျေးရွာတွင်းရှိဆိုင်များမှ ဝယ်ယူလက်လှမ်းမီပါသည်။လယ်ယာလုပ်သား ပေါများပါသည်။လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို ကျေးရွာတွင်းမှာပင် ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေကို ပုံမှန်အလုံအလောက်မရရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေသည် လုံလောက်မှု နည်းပါးပြီး၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာလက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ။ သီးနှံဈေးကွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် နွားနို့စားနွား၊ ကြက်၊ ဝက်များ မွေးမြူကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ နွားကိုလယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အများဆုံးမွေးမြူကြပါသည်။ခွာနာလျှာနာ၊ဒေါင့်သန်း၊ ခြေပုပ် လက်ပုပ်စသော ကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူလည်း များပြားကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသော်လည်း မွေးမြူရေးအစာ၊ ရေ အသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။ မြစ်သား၊ ကူမဲ၊ ကျောက်ဆည်မြို့ များနှင့်နီး၍ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးချေးငွေ သီးသန့်မရှိ သော်လည်း သမဝါယမအသင်း၏ ချေးငွေရရှိပါသည်။ မြို့နယ်တွင် တိရစ္ဆာန်များရောဂါ ဖြစ်လျှင် ဆေးများလာရောက်ထိုးနှံပေးပါသည်။ သို့သော် နည်းပညာပိုင်း ဆိုင်ရာ ချိတ်ဆက်မှု မလုပ်ဆောင်ဖူးသေးပါ။မွေးမြူရေးတိုးချဲ့မွေးမြူသင့်ပါသည်။တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး အတွက် အခြေခံမွေးမြူရေးပညာများလိုအပ်ပြီး၊ ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူရေးလုပ်သား များရှိပါကကျေးရွာအတွင်းကုသကာကွယ်ရေးလက်လှမ်းမီလာနိုင်ပါသည်။ စားကျက်မြေ အသင့်အတင့်ရှိပြီး နွား၊ဆိတ် တိုးချဲ့မွေးမြူ၍ရပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်မွေး မဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအဖြစ် လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်း၊ အိမ်ဆိုင်လုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ်လုပ်ငန်းနှင့် ကြိုရာကျပန်းလုပ်ငန်း စသောလုပ်ငန်းများ တွေ့ရပါသည်။ကျေးရွာအခြေပြုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများကိုမူ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ဆိုင် (၆) ဆိုင်၊ ကုန်အရောင်းအဝယ်၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန် သီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးပွဲစားများ၊ စက်ပစ္စည်းပြင်ဆိုင် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခွင့်အလမ်း အနေဖြင့် မြို့နှင့်နီး၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ကောင်းပါသည်။ လုပ်သားအင်အား ပေါများသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မန္တလေး၊ ကျောက်ဆည်စသော မြို့ကြီးများတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရန် အရင်းအနှီး ငွေကြေး၊ လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာများသည် အခက်အခဲများဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစား၊ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး

လာစေရန် ချေးငွေအစီအစဉ်များ၊ ဈေးကွက်၊ နည်းပညာ ချိတ်ဆက်မှု များနှင့်အတူ အခြေခံ အဆောက်အဦ ကဏ္ဍများပါ ဖွံ့ဖြိုးရန်လိုအပ်ပါမည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု။ ။ ကျေးရွာရှိ မြေဆီညြေဇာ အခြေအနေသည် ဓါတုမြေညြေဇာများ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းသုံးစွဲမှုများလာသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း အရည်အသွေး ကျဆင်းလာပါသည်။ နွားချေး၊ သစ်စိမ်းမြေညြေဇာများ စသော သဘာဝမြေညြေဇာများ အစားထိုး အသုံးပြုရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဖျက်ပိုးရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှုအပိုင်းတွင်လည်း ဓါတု ပိုးသတ်ဆေးများကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲကြ၍ ပိုးရောဂါများ ဆေးဒဏ်ခံလာနိုင်ပြီး၊ ဘက်စုံပိုးမွှား ရောဂါကာကွယ်နည်းစနစ်များ အလေ့အကျင့်များ လုပ်ဆောင်ရန်လိုပါမည်။ အမှိုက်သရိုက်များကို ရွာအပြင်ဘက်တွင် စွန့်ပစ်ကြပါသည်။ ဆေးဗူးခွံများကို အသုံးပြုပြီး နီးစပ်ရာတွင် စွန့်ပစ်ကြ ပါသည်။

(c) ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု။ ။ ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိပါသည်။ ပုံစံ ၇ ရှိသူများ ထုတ်ချေးခွင့်ရရှိပါသည်။ ကာလတို ချေးငွေဖြစ်ပြီး၊ ချေးငွေကာလမှာ ၆ လဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းခွဲနှုန်း ရရှိပြီး ဒွန်လများတွင် အများဆုံးထုတ်ချေးပါသည်။ ငွေတိုးပေးသူများ ထံမှလည်း သတ်မှတ်အတိုးနှုန်း အတိုင်း ပေး၍ ချေးယူနိုင်ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး။ ။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်ကလေးငယ်များအားလုံး မူလတန်းပညာကို လက်လှမ်းမီကြပါသည်။အလယ်တန်းအထက်တန်းပညာကို မြစ်သားမြို့ အထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်တက်ရောက်ကြပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းသည် ကျေးရွာအနီးတွင်တည်ရှိပြီး၊ ခြေလျင်တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကျောင်းဆရာမ ၆ ဦးရှိ ပါသည်။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာသည် ၁၈၀၀ စတုရန်းပေ ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင် ၂ ဆောင်ရှိပြီး သွပ်မိုး၊ နံကပ်၊ တမံတလင်းခင်း ထားပြီး ကောင်းမွန် ပါသည်။ သို့သော် ကျောင်းသုံး

ပရိဘောဂများ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းအိမ်သာသည် ယင်လုံ အိမ်သာဖြစ်ပြီး ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းသားများအသုံးပြုရန်အတွက် ယင်လုံအိမ်သာ ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါသည်။မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်များမရှိပါ။ကျောင်းအားကစားကွင်းသီးသန့်မရှိပါ။ သို့သော် ကျောင်းဝန်းအတွင်း ကလေးသူငယ်များ လွတ်လပ်စွာကစားနိုင်ပါသည်။

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမှ ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ပုံမှန်လာရောက်ထိုးနှံပေးပါသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေး ပညာပေး အစီအစဉ်များလည်းရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသည် ကျေးရွာတွင် တည်ရှိပါသည်။မွေးလူနာများရှိပါက လာရောက်မွေးဖွားပေးပါသည်။အရေးပေါ်လူနာများ အတွက် မြစ်သားပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ကူမဲ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ကျောက်ဆည်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ မန္တလေးဆေးရုံကြီးနှင့် ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ကြပါသည်။ မြစ်သားမြို့နှင့် ၂ မိုင်ခွဲသာကွာဝေး၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမီပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အဝီစိတွင်းစက်တပ်၊ ရေတွင်းများ သုံးစွဲခြင်းမရှိပါ။ အဝီစိတွင်းတုံကင် ကိုသာ အိမ်ထောင်စုအားလုံးသုံးစွဲကြပြီး အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားပြီး သောက်သုံးရန် ကောင်းမွန်၍ နွေမိုးဆောင်းလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ရွာ၏အနီးတွင် စမုံချောင်းရှိပြီး ချောင်းရေများကို တိရစ္ဆာန်သုံးအဖြစ် အသုံးပြုကြပြီး၊ လူချိုးရေ အဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြပါသည်။ သောက်သုံးရေ ပြဿနာမရှိပါ။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုမှုများပြားပြီး အနည်းငယ်သာ တောထိုင်အသုံးပြုကြပါသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေး ဗဟုသုတများ ရှိကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အတွက် စစ်ဆေးခြင်းများ ပုံမှန်လာရောက် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

(ဆ) လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား။ ။ ကျေးရွာတွင် အပန်းဖြေရန် စာကြည့်တိုက် တည်ရှိ ပြီး အခြားအပန်းဖြေခြင်းအဖြစ် ကူမဲတောက်ပရစ်ပွဲ၊ မြစ်သားတန်ဆောင်တိုင်ပွဲများနှင့် အနီးနား ကျေးရွာရှိ ပွဲများသို့ သွားရောက်လေ့ရှိကြပါသည်။ ဘောလုံးကစားခြင်း၊ ခြင်းခတ်ကစားခြင်း၊ပိုက်ကျော်ခြင်းခတ်ကစားခြင်းများဖြင့်အပန်းဖြေကြပါသည်။လူငယ်များ

သည် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ အလှူပွဲ၊ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲများ၊ သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၊လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ခြင်း၊ သင်္ကြန်ပွဲ အခါကြီးရက်များတွင် ကုသိုလ်ပြုခြင်း၊ သီတင်းကျွတ်sအခါသမယတွင် လူကြီးသူမများကို ကန်တော့ခြင်း၊ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အားကစားပုံမှန်ပြုလုပ်ကြပြီး စာကြည့်တိုက်တွင်လည်း လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။အခြားနီးစပ်ရာကျေးရွာများနှင့် ဆောလုံးကစားခြင်း၊ ခြင်းခတ်ပြိုင်ပွဲများတွင်လည်း လူငယ်များ ပါဝင်ခွင့်ရကြပါသည်။

(၈) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး။ ။ ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်း၊ ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်း ဆက်လမ်းများအားလုံးသည် မြေသားလမ်းများဖြစ်ကြပါသည်။ အရည်အသွေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ပါသည်။ သွားလာရေးယာဉ်အဖြစ် စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး၊ ကားများကို အသုံးပြု သွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကွန်ကရစ် တံတား ၁ စင်းရှိပါသည်။ တည်ဆောက်ခဲ့သည်မှာ ၆လ မှ ၁ နှစ်အတွင်းသာရှိပြီး ကောင်းမွန်၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကိုအသုံးပြုကြပြီး လျှပ်စစ်မီး မသုံးစွဲနိုင်သေးသည့် အိမ်ထောင်စု ၅၈ အိမ်ထောင်စုသာ ကျန်ရှိနေပါသည်။ ၎င်းအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆိုလာ၊ ဖယောင်းတိုင်၊ ဘက္ထရီမီးများကို အသုံးပြုကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလက်လှမ်းမီမှုတွင် တာဝါတိုင်မရှိသော်လည်း ဆက်သွယ်မှုများကောင်းမွန်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် ဖုန်းအသုံးပြုမှု လည်း များပါသည်။

(၈၂) တည်ငြိမ်းအေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး။ ။ ကျေးရွာသည် မြစ်သားမြို့နှင့် နီးသည့် အတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလည်း လက်လှမ်းမီပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ မှူခင်း ဖြစ်ပွားမှုမရှိ၍ တည်ငြိမ်အေးချမ်းပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား များနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အခြေအနေကောင်းများ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကောင်းပြီး၊ လူထုပူးပေါင်းမှု ကောင်းပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လယ်ယာမြေများပေါများ၍ မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ယာမြေများသည်လည်း စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်၍ ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကင်းတားဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေရရှိ၍ ကြက်သွန်၊ စပါး၊ ပဲတီစိမ်းစသော သီးနှံများဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ပါသည်။ အဝီစိတွင်းများမှလည်း စိုက်ပျိုးရေရရှိ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးတွင်လည်းနွား၊နို့စားနွား၊ကြက်၊ဝက်များကိုမွေးမြူကြပါသည်။တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အဖြစ်လည်းမွေးမြူနိုင်ပါသည်။စားကျက်မြေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း မြေလွတ်မြေလပ်များတွင် လွှတ်ကျောင်းနိုင်ကြပါသည်။ အစာ၊ ရေလည်း ပေါများပါသည်။ မြို့နှင့်နီး၍ မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များ အလွယ်တကူ တင်ပို့ရောင်းချ နိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများ၊ ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာအဆင့်၌ အောက်ပါ အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ရင်ဆိုင်ရပါသည်။ ဒေသခံတောင်သူများသည်စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း၊မိရိုးဖလာနည်းကို ပြောင်းလဲမစိုက်ပျိုးလိုကြခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်သည်။မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ရန် ရင်းနှီးမတည်ငွေမပြည့်စုံခြင်း မွေးမြူရေးသီးသန့်ချေးငွေမရှိခြင်းများသည်လည်းအဟန့်အတားဖြစ်နေပါသည်။ကျေးရွာ

အခြေပြု အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် ချေးငွေ၊ နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်စသော လက်လှမ်းမီမှုနည်းပါသည်။

၆။ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် နှင့်ဗျူဟာ

(က) ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာများကို ကျေးရွာလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင်ရေးဆွဲထားပါသည်။ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးကို အခြေပြုသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အတူ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်ရွယ်၍ အောက်ပါကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် ၃ ချက်ကို ရေးဆွဲထားပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်ရန် စစ်မှန်သောမျိုးစေ့များ ရရှိရန် ကြိုးပမ်းခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးတွင်ကျယ်ထိရောက်စွာ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် လူနေမှုဘဝ မြင့်မားလာရမည်။

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင်ကျယ်ထိရောက်စွာတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာရ မည်။

(ဂ) ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍနှင့် အခြေခံ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူနေမှု အဆင့်အတန်း တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ

အထက်ပါကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်များ ပြည့်မှီရန်အတွက် ကျေးရွာ အတွင်း အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ကိုကျော်လွှားနိုင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေသော အလားအလာ အထောက်အပံ့များကို အသုံးချ၍ အောက်ပါဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာလူထုများ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားပါ သည်။

(၁) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်လာစေရန် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေ တစ်နှစ်ပတ်လုံးလုံလောက်စွာရရှိရန် ချိတ်ဆက်သွားရမည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာများ၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊မြေဆီလွှာနှင့်မြေဩဇာအသုံးပြုနည်းများစသော စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများကို ချိတ်ဆက်ရယူသွားရမည်။ အာမခံချက်ရှိသော သီးနှံထုတ်ကုန်ဈေးနှုန်းများရရှိရန် မြို့နယ်သီးနှံကုန်သည်များ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်သွားရမည်။ မြို့နယ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန ပူးပေါင်း၍ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် ကာကွယ်ဆေးကုသဆေးများ လက်လှမ်းမီရန် လုပ်ဆောင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသေးစား၊အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပညာရေးတက်မြောက်မှုတိုးတက်လာစေရန် မိဘဆရာပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်ကြားရေးအထောက်အကူပြုများ ဖြည့်ဆည်းခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက်အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်ရယူသွားမည်။ လူငယ်များ စာပေဗဟုသုတ ပိုမိုတိုးပွားစေရေး ပြန်/ဆက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဆွေးနွေးခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲများဖန်တီးပေးခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ မိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ စာဖတ်ရန်အလေ့အထထွန်းကားရန် အသိနိုးဆော်ခြင်း၊ လူငယ်များအားကစားလှုပ်ရှားမှုများ လက်လှမ်းမီရန် ဖန်တီးပေးရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ကုန်ထုတ်မှုအဆင့်ပြေစေရေးအတွက် ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့်ချဉ်းကပ်လမ်းများကိုအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှလျှပ်စစ်မီး

သွယ်တန်းခြင်းများ ပြုလုပ်သွားခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

ဤကဏ္ဍသည် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် မလုပ်ဆောင်နိုင်သော၊ မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာ များအတွက် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ဒေသအဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်တွင် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်ကျသော ထောက်ပံ့မှုများ၊ ချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ရည်ညွှန်း ပါသည်။

(က) ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသောကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်စွာရရှိရေးသည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် အထွက်နှုန်း တိုးတက်ရန် အတွက်များစွာ အရေးကြီးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်ရန် ငွေကြေး၊ နည်းပညာများ ကို ဆည်မြောင်းဌာန၊ အခြား သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ လိုအပ်သော နည်းပညာ၊ ငွေကြေး ပံ့ပိုးနိုင်ရန် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များချမှတ်ရန် လိုအပ်မည်။ထို့အပြင် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရန် အခက်အခဲများကြောင့် အထွက်နှုန်းများ ကျဆင်းလာပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးဌာနတွင်ဂန်ထမ်းမလုံလောက်ခြင်း၊ဘတ်ဂျက် မပြည့်စုံခြင်း၊ ကွင်းပုံမှန်မဆင်းနိုင်ခြင်းများသည် အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ထို့ကြောင့် မူဝါဒများ၊ ဘတ်ဂျက်များ၊ ဒေသလိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲပြီး၊ ကျွမ်းကျင် ဂန်ထမ်းများ ဖြည့်ဆည်းခန့်ထားရေး၊ လုံလောက်သော ဘတ်ဂျက်လျာထားချက်များ ထားရှိခြင်းများကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

(ခ) ကျေးရွာသူ/သားများသည် မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဂင်ငွေတိုးရန် အသေးစား မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရင်းနှီးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အခြေခံမွေးမြူရေး စောင့်ရှောက်မှုများမရရှိကြပါ။တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးချေးငွေအစီအစဉ်များ ဆိုင်ရာ မူဝါဒ များ ချမှတ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ကျေးလက်ဒေသရှိ လူထုများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်သော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများကိုလည်း ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ အောက်ခြေတွင် လိုအပ်သော အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များ၊ ပညာရေးအခြေခံ အဆောက်အဦများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေခြင်းကို ပိုမိုတိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ပညာရေး တတ်မြောက်မှုကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ပညာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အဦများ ဖြည့် ဆည်းပေးရန် လိုပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာတွင် အမျိုးမျိုးသောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရင်းနှီးလည်ပတ်နိုင်ရန် အဆင်ပြေသော လက်လှမ်းမီနိုင်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းများ၊ ချေးငွေစနစ်များ လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအခြေခံ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အခြေခံကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ၊ တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် မူဝါဒများ ချမှတ်လုပ်ဆောင်ရန်လိုပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်။ ။ ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံ လုံလောက်နိုင်မည်မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများမရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက် များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေသည်။ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသောဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေး

အန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း။ ။ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက် ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင်များစွာ အထောက်အကူပြု ပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ် သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်) ၊ (ခ) မည်သည့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ။ ။ လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ

(၂) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (Capital Expendiuture) ဥပမာ။ ။ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဖယ်ယူရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ။

(၃) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံး စရိတ်၊

(၄) လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံချက်များကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များကိုအခြေခံ၍ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံချက်များကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်	စီမံကိန်း ရှင်းလင်းချက်	မှတ်ချက်
၁။ လျှပ်စစ်	၁။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ အိမ်တိုင်းစေ့ လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းခြင်း	၈၀	၁		
၂။ အခြေခံအဆောက်အဦ	၂။ ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းအား ကတ္တရာလမ်း အဖြစ် အဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	၇၅	၂		
၃။စိုက်ပျိုးရေး	၃။ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ ရရှိရန် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၆၇	၃		

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။စီမံချက်ကာလအပိုင်းအခြားကိုအောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေးအဆင့်	ကာလ					မှတ်ချက်
			၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	
၁	အိမ်တိုင်းစေ့လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းခြင်း	၁	√	√	√			
၂	ရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကတ္တရာလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	၂		√	√	√	√	
၃	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၃			√	√	√	

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဗျူဟာအစီအစဉ်

ဘတ်ဂျက်အစီအစဉ်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘတ်ဂျက်ကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲချိန်တွင် ကုန်ကျစရိတ်ကိုအခြေခံ၍ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ အမှန် တကယ်ကုန်ကျနိုင်မည့် ဘတ်ဂျက်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့ အစည်း

များမှ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီများရယူ၍ ပြန်လည်တွက်ချက်သွားရန် လိုအပ်ပါမည်။ ဖော်ပြပါဘတ်ဂျက်အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာလူထုမှ ထည့်ဝင်သော လုပ်သားအင်အား၊လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ၊ပူးပေါင်းပါဝင်သောအချိန်များကို ထည့်သွင်း တွက်ချက်ထားခြင်း မရှိပါ။

ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း

စဉ်	စီမံချက်	စုစုပေါင်း ဘတ်ဂျတ်	သာမန် ငွေလုံးငွေရင်း စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် ခန့်မှန်း အသုံး ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	စွမ်းဆောင် ရည် စာနာမှု မြင့်တင်ရေး
					အထောက်အပံ့
၁	အိမ်တိုင်းစေ့လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းခြင်း			√	
၂	ရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကတ္တရာ လမ်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း			√	
၃	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန် ချိတ်ဆက်ခြင်း			√	

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်ထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံချက်လုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင် အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာ မူလတန်း ကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ် နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေး ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြ ထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန် ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်း တို့ ဆောင်ရွက်မည်။ လမ်းခိုင်ခံ့မှုရှိစေရန် မိုးရာသီတွင် လှည်း၊ ကား၊ ထော်လာဂျီများ မောင်းနှင်ခြင်းမပြုရန် သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်

လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက် မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်း ရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ ကျေးရွာတွင်းရှိအိမ်ထောင်စုများ အတူပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ပါ မည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး တို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ် ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦး သတင်း အချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ

သတင်းအချက် အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့ အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေးခ်ဳ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည် ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင် သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍) ၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည ်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ (၂) မျက်နှာ ၊ (၃) မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ် သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်း များမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့ အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ် သည်။

ဇယား (၄၅) ကုန်းရွာကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ပြဿနာ	ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
၁။ လျှပ်စစ်					
•အိမ်တိုင်းစေ့ လျှပ်စစ်မီး မရရှိခြင်း	•ထရန်စဖော်မာအိုး (w၂၀၀) ဖြစ်နေခြင်း •အိမ်တိုင်းစေ့သုံးစွဲ၍ မရခြင်း	• မီးလင်းရေးကော်မတီ ရှိခြင်း • ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ထရန်စဖော်မာအိုး (w၂၀၀) ရှိခြင်း	• ထရန်စဖော်မာအိုးမြှင့်တင်ရန် ရံပုံငွေမလုံလောက်ခြင်း	•မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးရွာကော်မတီချိတ်ဆက်ရန်	•အိမ်တိုင်းစေ့ လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် သွယ်တန်းခြင်း
၂။ အခြေခံ အဆောက်အဦ					
•ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းပျက်စီးနေခြင်း	•မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း •ကား၊ ထော်လာဂျီ၊ ထွန်စက်များမောင်း၍ ပျက်စီးခြင်း	• လက်ရှိလမ်းမြေနေရာရှိခြင်း • မြောင်းကော်မတီများရှိခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း	•ရန်ပုံငွေစုဆောင်း သွားရန် •ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်	•ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကတ္တရာလမ်း အဖြစ် အဆင့်မြှင့်

ပြဿနာ	ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
					တင်ခြင်း
၃။ စိုက်ပျိုးရေး					
•သီးနှံအထွက်နှုန်း မကောင်းခြင်း	• စစ်မှန်သော မျိုးစေ့များ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း	•	•	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရေး ချိတ်ဆက်ရန် • နည်းပညာများ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန်	• သီးနှံများအထွက် နှုန်းတိုး၍ စစ်မှန် သော မျိုးစေ့များ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ခြင်း

ရည်ညွှန်းချက်များ

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၈၊ ဇွန်လ၊

၂။ ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	- ကုန်းရွာကျေးရွာ
ကျေးရွာအုပ်စု	- အင်းရင်းအုပ်စု
မြို့နယ်	- မြစ်သားမြို့နယ်
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	- မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
စီမံချက်အမည် - **ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကတ္တရာလမ်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း**	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လက်ရှိအသုံးပြုနေသော ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းသည် ဂျင်းနှင့်မြေသားများဖြစ်ရာ မိုးရွာသည့်အခါတွင် သွားလာ၍မလွယ်ကူအောင် ဗွက်ထကာ ကျောင်းသား/သူများသည်လည်း ကျောင်းသွားရာတွင် များစွာဒုက္ခရောက်အဆင်မပြေ ဖြစ်ရပါသည်။	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြ ရန်) ယခုလက်ရှိ လမ်းအား ကျေးရွာသူ/သား များနှင့် ကျေးရွာသူ/သားများ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အဆင် ပြေစွာ သွားလာနိုင်စေရန် ကတ္တရာလမ်းခင်း လိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုး ကျေးဇူးများ) တောင်သူထွက်သီးနှံများ တစ်နှစ်ပတ်လုံး လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ရောင်းဝယ်နိုင်မည်။ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးအဆင့်အတန်းများ တိုးတက်လာမည်။ စီးပွားရေးမှာလည်းယခုထက် တိုးတက်လာမည်။	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်) ဆောင်ရွက်လိုသည့် လမ်းသည် သာလွန်နှင့် ကုန်းရွာကို ဆက်သွယ်ထားသည့် လမ်း	

ဖြစ်ပြီး လမ်း၏ ပေအရှည်မှာ (၁၃၁၁၇) ပေရှိပါသည်။
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	**ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်**
• ၁၅၀ သိန်း (ငွေသား) • ၁၀ သိန်း (ငွေသား) • ..... • (ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	**လူဦးရေ**			**ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)**				
	ကျား	**မ**	**ပေါင်း**	**၁**	**၂**	**၃**	**၄**	**ပေါင်း**
ကျေးရွာအဆင့်	၅၀၃	၅၉၁	၁၀၉၄	၉	၂၂	၃၃	၁၇၆	၂၄၀
အကျိုးခံစားမည့်ဦးရေ	၆၄၃	၇၈၂	၁၄၂၅	၁၆	၄၂	၆၅	၂၈၁	၄၀၄
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့်–၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် –၂၊ ဆင်းရဲ– ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ) ၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌား) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လမ်းကော်မတီ၊ လမ်းဦးစီးဌာနတို့နှင့်

ပူးပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်ပါမည်။
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း ၂၀၁၉-၂၀၂၀
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် ၂၀၂၀– ၂၀၂၁
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် ကျေးရွာမှ ထည့်ဝင်မှုရရှိရန်အတွက် ကျေးရွာတွင်း လှည့်လည်အလှူခံခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက် သွားပါမည်။
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက နှစ်စဉ်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် အတွက် အိမ် ထောင်စုတစ်စုလျှင် (၁၅၀၀) နှုန်းကောက်ခံ၍ လူလုပ်အားတို့ဖြင့် နှစ်စဉ်ပြင်ဆင် ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။